

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Vaststellingsovereenkomst met NS Poort Ontwikkeling B.V., gedeeltelijk opheffen geheimhouding

Gevraagd besluit

Akkoord te gaan met het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding conform bijlage 2018/12171, Vaststellingsovereenkomst met NS Poort Ontwikkeling B.V.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar met vertrouwelijke bijlagen

Op bepaalde onderdelen van de vaststellingsovereenkomst 2018/12171 blijft geheimhouding van kracht op grond van artikel 25 Gemeentewet:

De grond van geheimhouding is gebaseerd op de volgende grond(en) genoemd in artikel 10 Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

- lid 2, sub b, de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- lid 2, sub g, het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Deze geheimhouding is van kracht zolang de grondexploitatie van Inverdan loopt (2022).

Gedeeltelijke openbaarmaking na Wob besluit

Na het besluit tot gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding conform bijlage 2 kan deze nog niet gedeeltelijk openbaar worden gemaakt. Hiervoor is nadere besluitvorming op het Wob-verzoek nodig. De niet openbaarmaking van de bijlage geldt in ieder geval tot twee weken nadat op het Wob-verzoek is beslist namens het college.

Kernverhaal

In 2013 is een vaststellingsovereenkomst tussen Zaanstad en NSPO tot stand gekomen en als geheim document aan het college voorgelegd. Die overeenkomst was het resultaat van een lang onderhandelstraject met aan beide zijden grote financiële en economische belangen. Om deze belangen te beschermen is geheimhouding op de overeenkomst opgelegd. Destijds werd geoordeeld dat de openbare teksten over de vaststellings-overeenkomst (in Actualisaties Inverdan e.d.) voldoende voorzagen in de noodzakelijke openbaarheid over de bestuurlijke hoofdlijnen.

In december 2017 wilde de raad via technische vragen meer weten over de vaststellingsovereenkomst. Daarop is het stuk zonder heroverweging van de geheimhouding ter informatie naar de raad gestuurd.

Op 15 januari 2018 is vervolgens een WOB-verzoek tot opheffen van de geheimhouding van de 'geheime nota met betrekking tot het cultuurcluster' ingediend bij de gemeente. Dit verzoek is aan NS Stations (rechtsopvolger NSPO) voorgelegd voor een zienswijze.

Ook NS Stations staat welwillend tegenover het openbaar maken van de overeenkomst, met uitzondering van economische- en financiële gegevens en de drie bijlagen.

De gemeente meent, op grond van de afweging van de verschillende belangen, dat deze voldoende beschermd zijn als de bedragen uit de overeenkomst en de bijlagen 1 en 3, waarin deze gegevens staan, geheim blijven, maar het overige openbaar wordt.

Aanleiding

Naar aanleiding van de uitspraak van de rechter inzake het cultuurcluster op 21 december 2017 zijn technische vragen gesteld door raadsleden. Ten behoeve van de beantwoording van deze vragen is op 10 januari 2018 de geheime vaststellingsovereenkomst tussen Zaanstad en NSPO d.d. 2-12-2013 aan de raad ter informatie en onder geheimhouding aangeboden, versie 2018/1584.

Op 15 januari 2018 is vervolgens een WOB-verzoek tot opheffen van de geheimhouding van de 'geheime nota met betrekking tot het cultuurcluster' ontvangen. De geheime nota betreft de vaststellingsovereenkomst tussen NSPO en Zaanstad d.d. 2-12-2013 (zie bijlage 2018/1584).

Beoogd resultaat

Ten gunste van het proces rondom het Cultuurcluster zoveel mogelijk inzicht geven in de afspraken die zijn gemaakt en vastgelegd in de vaststellingsovereenkomst tussen NSPO en Zaanstad (raadsbesluit 2018/1584, vaststellingsovereenkomst 2013/295903).

Kader

- Vaststellingsovereenkomst tussen NSPO en Zaanstad (verseon 2013/295903): De vaststellingsovereenkomst is het resultaat van een mediationtraject dat een aantal jaren geleden door Zaanstad en NS Poort Ontwikkeling BV is doorlopen. De vaststellingsovereenkomst is eerder bij de griffie ter inzage gelegd na de ondertekening. De inhoud is gedeeld in geheime bijeenkomsten met de raad voorafgaande aan de definitieve afwikkeling en de totstandkoming van de overeenkomst. De overeenkomst is de basis voor de besluiten die door de raad zijn genomen ten aanzien van de afhandeling van het mediationtraject (raadsbesluit 2013/21).
- Artikel 10 lid 2 wet openbaarheid van bestuur.
- Artikel 25 Gemeentewet.

Argumenten en afwegingen

NS Stations (voorheen NS Poort Ontwikkeling B.V.) is als contractpartij bij de overeenkomst, belanghebbende bij het Wob-verzoek. Aan NS Stations is daarom verzocht een zienswijze te geven op het Wob-verzoek om de vaststellingsovereenkomst tussen de gemeente Zaanstad en NS Poort Ontwikkeling B.V. openbaar te maken.

NS Stations heeft op 12 maart 2018 aangegeven dat de vaststellingsovereenkomst onder voorwaarden vrij gegeven kan worden. De voorwaarden zijn dat alle getallen, bedragen en commerciële afspraken onzichtbaar worden gemaakt, inclusief de vermelde namen in de overeenkomst. Ook de drie bijlagen dienen niet vrij gegeven te worden. Dit in verband met opgenomen budgetten en budgetverdeling. Volgens het NS Stations is het vrijgeven van financiële gegevens met budgetverdeling niet wenselijk, daar het project in realisatiefase is en de aannemer dit kan misbruiken bij eventuele meer-/minderwerkdiscussie.

Algemeen

Bij het toetsen van de onderdelen aan de Wob geldt in het algemeen dat de planonderdelen opgenomen in de overeenkomst zich nog in ontwerp, dan wel realisatie/ uitvoeringsfase bevinden. Dit betekent dat het vrijgeven van bedragen de onderhandelingspositie van de Gemeente nadelig zou kunnen beïnvloeden bij een eventuele meer- / minderwerkdiscussie. Ook is er sprake van investeringen die in het kader van de realisatie van het Cultuurcluster nog moeten plaatsvinden. Het vrijgeven van deze bedragen kan de financiële belangen van de Gemeente schaden. Hetzelfde geldt voor NS Stations ten aanzien van de het project Spooroverbouw en de bedragen die daarmee gemoeid zijn. Het vrijgeven van financiële gegevens met budgetverdeling is niet wenselijk, daar het project in realisatiefase is en de aannemer c.q. onderaannemers onevenredig voordeel uit deze informatie kan behalen bij eventuele meer-/minderwerkdiscussie. Door inzicht te hebben in de beschikbare bedragen zouden zij hun meer-minderwerkbedragen kunnen gaan afstemmen op de beschikbare budgetten bij partijen. Dit komt derhalve de onderhandelingspositie c.q. financiële belangen van Zaanstad (en daarmee het algemeen belang om de werkzaamheden tegen de economisch meest voordelige kosten te realiseren) en NS Stations niet ten goede. Deze belangen zouden bij openbaarmaking derhalve onevenredig zwaar worden benadeeld. Dit in aanmerking nemende wegen deze belangen zwaarder dan het belang van het openbaar maken van deze specifieke informatie.

De zienswijze van NS Stations is mede afgewogen in het kader van de Wob (rekening houdende met de belangenafweging die op grond van artikel 10 lid 2 Wob dient te worden gemaakt). Per onderdeel wordt het volgende voorgesteld:

Onderdelen vaststellingsovereenkomst

Ondergetekenden

Deze informatie is geen te beschermen informatie. Beide organisaties zijn bekend en de genoemde personen zijn formeel tekeningsbevoegd en daarmee verantwoordelijk gemaakt voor de gemaakte afspraken. Deze verantwoordelijkheid moet herleidbaar zijn. Voorgesteld wordt de geheimhouding op dit onderdeel van de overeenkomst op te heffen.

Nemen het volgende in aanmerking

Hier worden 'feiten en omstandigheden' opgesomd, zoals redenen waarom partijen met elkaar om tafel gaan, welke overeenkomsten er nu liggen, wat de uitgangspunten waren voorafgaand aan de overeenkomst. Feiten en omstandigheden zijn bestaand en voorgesteld wordt de geheimhouding op dit onderdeel van de overeenkomst op te heffen.

Komen het volgende overeen

A. Financiële afwikkeling SOK en SBO Stadhuis

- In de punten 1 (finale kwijting) en 2 (wijze van afhandelen van andere in de SOK genoemde planonderdelen waarop deze overeenkomst niet van toepassing is) staan geen bijzonderheden die specifiek voor deze situatie gelden of die bescherming genieten. Voorgesteld wordt de geheimhouding op deze twee punten op te heffen.
- Op de punten 3, 4 en 5 wordt voorgesteld gedeeltelijke geheimhouding op te leggen, het betreft de **geel en doorgeshaalde** bedragen, deze worden voor de raad **zwart** gemaakt. Hierop rust gedeeltelijke geheimhouding omdat het de financiële belangen van de Gemeente kan schaden en/of de onderhandelingsstrategie kan schaden (artikel 10, lid 2, sub b). Zoals ook is hierbij meegewogen dat openbaarmaking de financiële belangen van NS Stations zou kunnen benadelen (artikel 10, lid 2, sub g). Zolang de betreffende projectonderdelen financieel niet zijn afgerond, geldt dat er geheimhouding rust op de financiële bedragen, vanwege onderhandelingen met derden (aannemers/ ontwikkelaars) voor de uitvoering van de afspraken / planonderdelen. Deze belangen wegen zwaarder dan het belang van het openbaar maken van deze specifieke informatie.

B. Gezamenlijke afspraken inzake realisatie spooroverbouw, Cultuurcluster en fietsenstallingen

- Punten 1, 2, 4 en 5 kunnen na te zijn getoetst aan de Wob, worden vrijgegeven. Punten 3 en 6. Voorgesteld wordt de **geel en doorgeshaalde** tekst geheim te houden en voor de raad **zwart** te maken. Hierop rust gedeeltelijke geheimhouding omdat het de financiële belangen van de Gemeente kan schaden en/of de onderhandelingsstrategie kan schaden (artikel 10, lid 2, sub b) en NS Stations onevenredig kan benadelen (sub g). Zolang de betreffende projectonderdelen financieel niet zijn afgerond, geldt dat er geheimhouding rust op de financiële bedragen, vanwege onderhandelingen met derden (aannemers/ ontwikkelaars) voor de uitvoering van de afspraken/planonderdelen. Deze belangen wegen zwaarder dan het belang van het openbaar maken van deze specifieke informatie.

C. Algemeen

Onderdeel C kan worden vrijgegeven omdat het hier gaat om algemene afspraken over de uitvoering van de afspraken conform de verplichtingen en hoe afgeweken kan worden van de overeenkomst. Geheimhouding hiervan valt niet te scharen onder een van de genoemde gronden in de Wob.

D. Bijlagen

De opsomming van de bijlagen kan worden vrijgegeven omdat hier slechts de

bijlagen staan genoemd die deel uitmaken van de overeenkomst. De inhoud van de bijlagen staat hier niet vermeld. Geheimhouding hiervan is daarom niet onder een van de gronden van de Wob te brengen.

- *Ondertekening*

De bedrijfsnamen en persoonsnamen kunnen worden vrijgegeven. De bedrijfsnamen zijn bekend en de genoemde personen zijn formeel tekeningsbevoegd. De handtekeningen worden ~~doorgehaald~~ om gebruik elders te voorkomen.

Bijlagen 1 en 3. Op de inhoud van bijlagen 1 en 3 rust geheimhouding omdat het de financiële belangen van de gemeente en/of de onderhandelingsstrategie kan schaden (artikel 10, lid 2, sub b). Uit de financiële gegevens zijn budgetten herleidbaar die, indien openbaar gemaakt, de onderhandelingspositie van de Gemeente dan wel NS Stations kan schaden (artikel 10, lid 2 sub g).

Bijlage 2 Variant 2U. Het betreft het ontwerp van variant 2U welke al eerder openbaar is gemaakt. Geheimhouding is hierop niet meer van toepassing.

Het voorstel tot gedeeltelijke opheffing van de geheimhouding gaat verder dan wat NS Stations in haar zienswijze heeft aangegeven. Zaanstad is van mening dat, na het toetsen aan de criteria van de Wob en de belangen van partijen te hebben afgewogen, het document grotendeels kan worden vrijgegeven.

Draagvlak

Op 12 maart 2018 is van NS Stations een zienswijze ontvangen. NS Stations is bereid mee te werken aan de gedeeltelijke opheffing van de geheimhouding van onderdelen uit de vaststellingsovereenkomst. Zij verbindt daaraan wel voorwaarden. NS Stations heeft aangegeven dat alle getallen, bedragen en commerciële afspraken onzichtbaar worden gemaakt inclusief de vermelde namen in de overeenkomst. Ook de drie bijlagen dienen niet vrij gegeven te worden.

Niet aan alle voorwaarden wordt tegemoet gekomen. Te verwachten is derhalve dat NS Stations het niet geheel eens zal zijn met de gedeeltelijke opheffing van de geheimhouding.

Aansluiting externe ontwikkelingen

nvt

Financiële consequenties

Het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding heeft geen financiële gevolgen.

Juridische consequenties

Het Wob verzoek is gericht aan de raad. Op grond van het Algemeen Delegatiebesluit 2014 heeft de raad de bevoegdheid tot het afhandelen van een Wob verzoek gedelegeerd aan het college. Het college heeft een groot deel van haar bevoegdheden gemandateerd aan de ambtelijke organisatie, waaronder het afhandelen van Wob verzoeken. Het Wob verzoek kan derhalve in mandaat worden afgehandeld, tenzij het college aangeeft dat het een bestuurlijk gevoelige zaak betreft waardoor de ambtelijke mandaten niet gelden.

Voordat duidelijk is welke informatie verstrekt kan worden in het kader van het Wob verzoek, dient eerst een besluit door de raad te worden genomen over (gedeeltelijke) opheffing van de geheimhouding. Nadat de raad besloten heeft de geheimhouding van de vaststellings-overeenkomst gedeeltelijk op te heffen, kan (in mandaat namens) het college een besluit worden genomen over de te verstrekken informatie in kader van het Wob verzoek. Na het besluit van de raad is pas duidelijk welke informatie al dan niet geheim dient te blijven.

Aangezien NS Stations belanghebbende is bij het Wob verzoek en het mogelijk is dat zij bezwaar heeft tegen de verstrekking, gezien de door NS ingediende zienswijze, wordt de

informatie overeenkomstig de Wob niet eerder verstrekt dan twee weken nadat de beslissing tot openbaarmaking is bekendgemaakt. Dit geeft NS Stations de gelegenheid indien zij bezwaar heeft tegen de verstrekking om een voorlopige voorziening bij de Rechtbank aan te vragen. Na verstrijken van de termijn, of zoveel eerder als NS aangeeft geen bezwaar hier tegen te hebben, zal de informatie aan verzoeker verstrekt kunnen worden.

Communicatie/ vervolgtraject

Nadat een besluit door de raad is genomen over gedeeltelijke opheffing van de geheimhouding kan namens het college in mandaat een besluit worden genomen over de te verstrekken informatie in kader van het Wob verzoek.

Aangezien NS Stations belanghebbende is bij het Wob verzoek en het mogelijk is dat zij bezwaar heeft tegen de verstrekking, wordt de informatie overeenkomstig de Wob niet eerder verstrekt dan twee weken nadat de beslissing tot openbaarmaking is bekendgemaakt. Dit geeft NS Stations de gelegenheid indien zij bezwaar heeft tegen de verstrekking om een voorlopige voorziening bij de Rechtbank aan te vragen. Aan NS Stations en de indiener van het Wob verzoek zal derhalve een brief worden gestuurd hierover.

Na verstrijken van de termijn, of zoveel eerder als NS aangeeft geen bezwaar hier tegen te hebben, zal de informatie aan verzoeker verstrekt kunnen worden.

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit:

1. Akkoord te gaan met het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding conform bijlage 2018/12171, Vaststellingsovereenkomst met NS Poort Ontwikkeling B.V.

In de vergadering van dinsdag - 8 mei-2018

De griffier,

De voorzitter,

